

Stichting Fotografiemuseum Amsterdam Bestuursverslag 2019

Voor Foam was 2019 een bijzonder jaar: oprichter en directeur Marloes Krijnen nam, na 18 jaar, afscheid van Foam. In Arles, in Frankrijk, nam ze afscheid van de internationale fotografiegemeenschap, in Amsterdam, in Foam, van de Nederlandse fotografiegemeenschap. Voor haar uitzonderlijke bijdrage aan de ontwikkeling van fotografie heeft zij een koninklijke onderscheiding ontvangen en is zij benoemd tot Officier in Orde van Oranje-Nassau. Voor haar belangrijke bijdrage aan de kunst en cultuur in Amsterdam en daarbuiten ontving zij de Frans Banninck Cocqpenning van het College van Burgemeester en Wethouders van Amsterdam. Marloes Krijnen is opgevolgd door Marcel Feil (artistiek directeur) en Nynke de Haan (zakelijk directeur).

1 Oprichting en doel

Stichting Fotografiemuseum Amsterdam, opgericht op 31 mei 2000, heeft ten doel door presenteren, collectioneren en stimuleren van educatie en onderzoek een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de fotografie.

Sinds de oprichting in 2000 heeft Foam zich ontwikkeld van een Amsterdams fotografiemuseum met een nationaal belang en uitstraling tot een internationaal opererende organisatie binnen de fotografie die wereldwijd veel waardering krijgt. Tentoonstellingen, projecten, partnerships en activiteiten worden op een manier georganiseerd die kenmerkend is voor Foam: ondernemend, verrassend, met oog voor kwaliteit, en in samenwerking. In 2019 heeft Foam in het museum aan de Keizersgracht 193.527 (2018: 172.276) bezoekers mogen ontvangen.

2

2.1 Bestuur

In september 2019 is Patrick van Son afgetreden en is Jeroen van Ingen benoemd als penningmeester. Ingo Uytdehaage is herbenoemd als voorzitter.

Ingo Uytdehaage – voorzitter

CFO Adyen
Non-executive board member Transferwise

Jeroen van Ingen - penningmeester

Group Director Operational Excellence at Stage Entertainment
Lid Raad van Toezicht Amsterdam Dance Event

Frédérique Demenint - van der Ven

Partner Risk Advisory bij Deloitte Nederland

Juha van 't Zelfde

Programme director Shadow Channel, programme director Resolution,
MA Moving Image, Sandberg Instituut
Faculty member DAS Creative Producing, DAS Graduate School
Programmeur IDOS, Academie voor Theater en Dans, Amsterdamse Hogeschool voor
de Kunst
Programmeur Sonic Acts

Zineb Seghrouchni

Programmaleider internationalisering Stimuleringsfonds Creatieve Industrie
Lid Raad van Toezicht Stichting Natuurstad Rotterdam.

2.2 Directie en personeel

Tot 1 september 2019 is de directie van Foam gevoerd door Marloes Krijnen. Met ingang van 1 september 2019 is de directie van Foam gevoerd door Marcel Feil (artistiek directeur) en Nynke de Haan (zakelijk directeur). Per ultimo 2019 waren er 33 (2018: 35) medewerkers in dienst bij Foam. Verder zijn er baliemedewerkers, museumdocenten, stagiaires, vrijwilligers en trainees actief bij Foam. Enkele baliemedewerkers en museumdocenten zijn als oproepkracht in dienst. Foam houdt rekening met de Code Culturele Diversiteit.

De directie van Foam bepaalt de langetermijnvisie en strategie en bewaakt de continuïteit, geconsolideerde groei en financiële gezondheid van Foam. De artistiek directeur en de zakelijk directeur zijn gelijkwaardig en zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor Foam als geheel. In de dagelijkse praktijk stuurt de artistiek directeur de inhoudelijke afdelingen aan (Tentoonstellingen, Projecten en Foam Magazine) en stuurt de zakelijk directeur de zakelijke afdelingen aan (Marketing en Communicatie, Development, Financiën, Educatie, Facilitair, Directiesecretariaat, Balie en het Café). De afdeling Editions wordt door beide directeuren aangestuurd. Met de benoeming van een artistiek- en een zakelijk directeur, zijn de functies van beide adjunct directeuren komen te vervallen. In 2020 wordt een nieuwe functie toegevoegd: Hoofd Tentoonstellingen. Ten behoeve van de dynamiek, de innovatie en de synergie tussen alle activiteiten van Foam is de organisatie zo ingericht dat de verbintenis tussen het artistieke en het zakelijke continu wordt gewaarborgd.

Foam en diversiteit

Foam richt zich op een breed publiek, het museum wil een plek zijn waar *iedereen* zich thuis kan voelen. Educatie en publieksbegeleiding zijn hierbij van groot belang. Kinderen komen vaak voor het eerst in aanraking met kunst en cultuur door middel van een rondleiding door of een workshop in het museum. De museumdocent is dan de persoon die ervoor moet zorgen dat die eerste ervaring een positieve is, maar ook dat iedere bezoeker, ongeacht leeftijd en achtergrond, zich zou kunnen herkennen in de docent. Wanneer museumdocenten een afspiegeling zijn van de inwoners van de stad, geeft dat het signaal dat het museum een plek

voor een diverse groep is. In 2019 heeft Foam een nieuw team museumdocenten gevormd, dat een goede afspiegeling vormt van de inwoners van de stad. Deze museumdocenten heeft Foam geworven via de connecties met de cultuurhuizen in Amsterdam Nieuw-West en Zuidoost.

Foam voert al jaren actief beleid op diversiteit in het personeelbestand. Zowel binnen het kantoorteam, als bij de baliemedewerkers en de museumdocenten wordt er gekeken naar leeftijd, geslacht en culturele achtergrond. In 2019 heeft Foam ook opnieuw aandacht besteed aan haar beleid om zoveel mogelijk ruimte te geven aan interne doorgroei. Zo is een nieuw Hoofd Marketing en Communicatie geworven uit het eigen team. Na een stage en na werkzaamheden bij de afdeling Editions en later bij de Balie, is een medewerker doorgegroeid naar het Development team. Een voormalig stagiair, die daarna verschillende collega's heeft vervangen tijdens zwangerschapsverlof, is doorgegroeid als medewerker naar het Marketing & Communicatieteam. Een medewerker Educatie is doorgegroeid naar een volgende functie bij het Educatieteam. Een nieuw Hoofd Projecten is geworven uit het eigen team. Een medewerker van de afdeling Tentoonstellingen is doorgegroeid naar de functie Tentoonstellingscoördinator. Een stagiair is, via een bijbaan als werkstudent, doorgegroeid naar de functie medewerker Financiën.

De gemiddelde leeftijd van de bezoeker aan Foam is laag (ca. 27 jaar). Daarom zijn onze museumdocenten over het algemeen ook jong. Omdat Foam ook veel in de Stadsdelen van Amsterdam werkt en daarbij juist een oudere doelgroep bereikt, hebben we sinds 2015 een gepensioneerde vrijwilliger die als peer educator en ambassadeur van Foam naar buiten treedt.

Foam zoekt naar diversiteit in leeftijd en achtergrond, maar ook naar een gelijke man/ vrouw verdeling. Binnen de cultuureducatie-sector zijn veel vrouwen werkzaam, Foam is er trots op dat 50% van haar museumdocenten man is. Daarnaast werkt Foam sinds 2006 met dove museumgidsen, die rondleidingen in Nederlandse Gebarentaal (NGT) verzorgen. Ook de dove gids is een belangrijk rolmodel voor dove bezoekers en dragen bij aan het thuis voelen bij Foam.

In 2019 heeft Foam een stagiair met een visuele beperking aangenomen. Op zijn initiatief en met zijn betrokkenheid is Foam eind 2019 gestart met het ontwikkelen van een rondleiding voor mensen met een visuele beperking. In 2019 heeft Foam een vrijwilliger aangenomen die afkomstig is uit Syrië. Op zijn initiatief en met zijn betrokkenheid is Foam eind 2019 begonnen met het ontwikkelen van een rondleiding in het Arabisch (Syrisch).

Tijdens projecten, in de Stadsdelen, maar ook rondom tentoonstellingen in Foam, werkt de educatie-afdeling zoveel mogelijk met fotografen die de doelgroep als geen ander begrijpen. Zo heeft Foam met Ahmet Polat, Stacii Samadin en Mounir Raji gewerkt om jongeren te enthousiasmeren ofwel te inspireren verder te gaan met hun fotografie. Zo presenteerde Foam in 2019 in Amsterdam-West, in samenwerking met Ahmet Polat, een tentoonstelling in de openbare ruimte en een randprogramma in Podium Mozaïek, naar aanleiding van het project '50 jaar arbeidsmigratie in Nederland'.

3. Fiscale zaken

3.1 Belastingen

Loonbelasting

Foam is aangemerkt als belastingplichtig in het kader van de wet loonbelasting 1964.

Omzetbelasting

Foam is aangemerkt als belastingplichtig in de zin van de wet omzetbelasting 1968.

Vennootschapsbelasting

Foam is aangemerkt als belastingplichtig voor de wet vennootschapsbelasting 1969.

3.2 Algemeen nut beogende instelling (ANBI)

Giften aan maatschappelijke instellingen of goede doelen kunnen bij de gever fiscaal aftrekbaar zijn. Voorwaarde hierbij is dat de ontvanger een door de belastingdienst aangemerkte ANBI is. Foam is door de belastingdienst per 1 januari 2008 aangemerkt als een culturele ANBI.

4. Beleid

4.1 Beleggingsbeleid

Het beleid ten aanzien van beleggingen is erop gericht om minimale risico's te nemen. Beschikbare liquide middelen worden uitgezet bij Nederlandse banken met een hoge kredietbeoordeling; door de Nederlandse Staat gegarandeerde banken of bij banken die zijn aangesloten bij het depositogarantiestelsel van De Nederlandsche Bank.

4.2 Planning & controle

Foam werkt met een meerjarenplan (Kunstenplan 2017-2020) inclusief jaarbegroting. Deze jaarbegroting wordt in het najaar door de directie aan het bestuur voorgelegd ter vaststelling. Op de voortgang van het jaarplan wordt toegezien door de directie. Gedurende het jaar komt het bestuur vier keer bij elkaar om de voortgang te bespreken.

4.3 Risicoanalyse

Foam werft zo'n 75% van haar inkomsten zelf. Op dit moment bestaat ongeveer 25% van de inkomsten uit subsidie. Dat is een bijzondere prestatie in de kunst- en cultuursector. Dit brengt echter ook een kwetsbaarheid met zich mee: Foam is voor een heel groot deel afhankelijk van bijdragen van private partijen en heeft een relatief beperkte financiële buffer. Als de inkomstenstromen wegvallen ontstaat er direct een nadelig exploitatieresultaat. Om dit risico zoveel mogelijk te beheersen neemt Foam een aantal beleidsmaatregelen. Zo expireren langjarige private toezeggingen zoveel mogelijk dakpansgewijs. Voor additionele projecten waarvoor geld is aangevraagd worden geen verplichtingen aangegaan voordat er een formele toezegging is. Ook gaan contracten met dienstverleners en leveranciers bij voorkeur nooit verder dan de lopende kunstenplanperiode. Nieuwe personeelscontracten worden, voor zoverre wettelijk mogelijk, afgesloten op basis van een dienstverband voor bepaalde tijd. >><< medewerkers hebben per ultimo 2019 een arbeidscontract voor bepaalde tijd. Het pand

waarin Foam is gehuisvest vertegenwoordigt naast veel goeds ook een zeker risico: het is een historisch pand, geen eigendom van de stichting en vergt veel onderhoud.

4.4 Vrijkaarten

Foam voert een strikt beleid ten aanzien van gratis toegang tot het museum. Voor openingen wordt geen toegang gegeven. Hetzelfde geldt voor bezoekers van jaarlijkse evenementen als het Museumweekend en de Open Tuindagen.

5. Financiën

5.1 Financiering

In 2019 kon Foam opnieuw rekenen op de gewaardeerde steun van een groot aantal vaste en incidentele partners. Vanaf 2017 tot en met 2020 maakt Foam deel uit van de Amsterdamse basisinfrastructuur als een van de 21 A-Bis-instellingen. Binnen deze periode ontvangt Foam jaarlijks een exploitatiesubsidie van €902.161, waarvan €143.000 betrekking heeft op het meerjaren-onderhoudsplan.

Foam kreeg financiële steun van een aantal ‘vaste’ corporate partners: de BankGiro Loterij, de VandenEnde Foundation, De Brauw Blackstone Westbroek en Olympus. De samenwerking met Olympus eindigt in 2021, als gevolg van een herstructurering van het concern. Sponsoring is met ingang van 2019 afkomstig uit het marketingbudget van de organisatie. De dalende markt voor fotocamera's én de herallocatie van het budget, maken dat de focus verschuift naar marketingacties met een directe ROI. In 2017 heeft de BankGiro Loterij de jaarlijkse toezegging van €300.000 met vijf jaar te verlengd (2017-2021). Via het zogenaamde geormerkt werven, heeft Foam aanvullend 79.86.978 (2018: € 77.182) ontvangen van de BankGiro Loterij. De VandenEnde Foundation heeft Foam gesteund met een bijdrage van €95.000 voor het Foam Talent Programma. Foam is bijzonder verheugd dat eind 2017 is besloten dat onze partners uit het bedrijfsleven De Brauw Blackstone Westbroek en Olympus hebben besloten om hun ondersteuning te verlengen (2018-2020). In 2017 werd corporate partner Delta Lloyd overgenomen door NN Group. In 2019 steunde NN Group Foam, eenmalig, met een laatste bijdrage.

Naast de corporate partners kan Foam rekenen op meerjarige steun van verschillende begunstigers. Zo draagt de Van Bijleveltstichting sinds een aantal jaren financieel bij aan talentontwikkeling door ondersteuning van de talentruimte 3h. Het Gieskes-Strijbis Fonds steunt, met ingang van 2019, naast het *Toptalent-programma* van 3h-alumni en een serie masterclasses voor kunstenaars aan de kunstacademies ook bij aan *Next Level*.

Voor het vijfde jaar op rij realiseerde Foam in samenwerking met Ammodo de tentoonstellingsreeks *Next Level*. In 2019 voor het eerst ook in samenwerking met het Gieskes-Strijbis Fonds. Na vier edities waarin Nederlandse kunstenaars uitgenodigd werden om zich in Foam te presenteren en nieuw werk te maken, schakelde Foam in 2019 over naar internationale kunstenaars. Dominic Hawgood bijtte het spits af.

Foam is zeer erkentelijk dat de Deutsche Börse Photography Foundation in 2017 heeft besloten om de komende jaren (2018-2020) het Foam Talent programma te ondersteunen met een bedrag van €70.000. De Deutsche Börse Photography Foundation zal haar steun verlenen aan het Talent Issue van het Foam Magazine, de internationale reizende Foam Talent-tentoonstellingen en het bijbehorende randprogramma. Als onderdeel van deze samenwerking zal de Deutsche Börse Photography Foundation werken van een van de Foam-talenten aankopen voor haar collectie hedendaagse fotografie, de Art Collection Deutsche Börse en zal de reizende tentoonstelling Frankfurt aandoen, waar het hoofdkantoor van het fonds is gevestigd.

Foam is fonds Egeria Do bijzonder erkentelijk voor haar steun in 2019 en in 2020 voor het vervolgproject *Blik op Bijlmer*.

In 2019 vonden opnieuw uiteenlopende projecten, tentoonstellingen en evenementen plaats. We zijn Foam Friends dankbaar voor hun bijdrage aan de internationale tentoonstellingen. Fonds 21 droeg in 2019 en in 2020 bij aan de tentoonstelling *Adorned* en aan *The Fashionable Show*. Mondriaan Fonds heeft in het kader van opdrachtgeverschap de tentoonstelling van Scheltens en Abbenes mede mogelijk gemaakt. Voor het educatieproject *OSB Ontmoet* ontvingen we een bijdrage van het fonds voor Cultuurparticipatie.

5.2 Exploitatie

De baten bedragen over verslagjaar 2019 €3.929.050 (2018: €3.713.559) en de lasten €3.718.948 (2018: € 4.096.660), na aftrek van de winstbelasting resteert een resultaat van €176.533 (2018: +/- €131.628).

5.3 Meerjarenonderhoudsplan

In verslagjaar 2019 zijn, naast al het reguliere onderhoud aan vloeren, brand- en veiligheidsinstallaties, etc., de kantooruimtes opnieuw geschilderd. Groot onderhoud is, mede gezien de tentoonstellingskalender, verschoven naar 2020 en latere jaren.

5.4 Begroting 2020

Foam heeft voor verslagjaar 2020 een sluitende begroting, welke integraal in het jaarverslag is opgenomen.

6 Inhoudelijk beleid

6.1 Artistiek beleid

Foam is all about photography. We zijn een internationaal opererende organisatie met ons huis in Amsterdam. Foam staat voor fotografie in alle vormen. Het signaleren en presenteren van jong talent combineert Foam met tentoonstellingen van gerenommeerde iconen uit de fotografie. Via presentaties in en buiten het museum, het toonaangevende Foam Magazine, de betrokken online community en met inspirerende partners wereldwijd deelt Foam haar kennis over het medium. Foam is open, inspirerend, actief, informatief en voor iedereen.

Foam toont fotografie in al haar facetten: van contemporair tot historisch en van autonoom tot toegepast. Wereldberoemde fotografen als Helmut Newton, Diane Arbus en André Kertész

krijgen bij Foam een plek naast jonge, vooruitstrevende beeldmakers en worden afgewisseld met thema- of groepstentoonstellingen. Met 18 tentoonstellingen per jaar zijn in het museum bijna altijd meerdere exposities tegelijkertijd te zien, waarvan 75% door de eigen curatoren geïnitieerd en geproduceerd wordt. Foam organiseert veelvuldig aanvullende publieksprogramma's bij de tentoonstellingen voor alle geïnteresseerden.

Foam onderneemt

Cultureel ondernemerschap staat bij Foam hoog in het vaandel; het maakt deel uit van het DNA van de organisatie. Naast een stabiele organisatie, een duidelijke positionering en een sterke eigen identiteit, is daarbij vooral de combinatie van creativiteit, durf en kennis van belang. Foam wil weten wat er speelt, welke thema's relevant zijn en hoe verschillende doelgroepen bereikt kunnen worden. Deze doelgroepen bestaan uit personen, maar ook uit bedrijven en instellingen. Met het oog op de gewenste continuïteit wil Foam verantwoord groeien vanuit een gedegen en solide uitgangspositie. Het kiezen van een uitgebalanceerde financieringsstrategie, die in het teken staat van inkomstendiversificatie en het optimaliseren van eigen inkomsten, staat hierin centraal. Op dit moment is ongeveer 25% van de jaarlijkse omzet afkomstig van (gemeentelijke) subsidie, de overige 75% wordt gegenereerd middels entree-inkomsten, fondsenwerving, sponsoring en andere (commerciële) activiteiten.

Talentprogramma

Foam heeft een gevarieerd talentprogramma met als doel het publiek kennis te laten maken met en te laten inspireren door fotografie. Het ontdekken en tonen van werk van jonge makers is een speerpunt binnen het tentoonstellingsbeleid van Foam. Er zijn educatieve programma's voor opkomende fotografen, maar ook voor bijna afgestudeerden, (jong)volwassenen en specifieke groepen zoals buurtbewoners. In deze programma's staat persoonlijke ontwikkeling centraal. Foam heeft verschillende projecten die erop zijn gericht om talent uit binnen- en buitenland een platform te bieden om zich verder te ontwikkelen. We scouten, volgen en presenteren jonge fotografen om onderscheidende kwaliteit te signaleren en te stimuleren. Dit heeft als doel bij te dragen aan de ontwikkeling van de discipline en haar beeldmakers. Ook kunstenaars die al veel bereikt hebben, maar internationaal nog niet doorgebroken zijn, krijgen een podium in het museum dankzij de tentoonstellingsprojecten *Toptalent* en *Next Level*. Via het tentoonstellingsprogramma Foam 3h (de structurele talentruimte in het museum), met de jaarlijkse internationale Talent Call (sinds 2007), het bijbehorende Foam Magazine *Talent Issue*, en reizende exposities en door het uitreiken van de Foam Paul Huf Award, richt Foam zich nadrukkelijk op jonge, getalenteerde fotografen. Ook koopt Foam op structurele basis werk aan van jonge makers voor de groeiende eigen collectie.

Collectiebeleid

In 2007 is Foam actief begonnen met het aanleggen van een eigen collectie. In lijn met het uitgezette talentbeleid richt de collectie zich met name op het verzamelen van werken van relatief jonge kunstenaars. Aankopen komen vaak tot stand naar aanleiding van een tentoonstelling in Foam waardoor de collectie op termijn ook een goede afspiegeling is van het tentoonstellingsbeleid en daarmee de identiteit van Foam. Kunstenaars van wie werk in de

collectie is opgenomen, worden door Foam nauwgezet gevolgd en waar mogelijk en wenselijk worden vervolgaankopen gedaan.

De collectie wordt beheerd door Kortmann ASP in Hoofddorp in een geklimatiseerde en goed beveiligde opslag. De collectie bestaat op dit moment (februari 2020) uit 640 kunstwerken. In 2019 zijn er 60 kunstwerken aan de collectie toegevoegd, waaronder van Dominic Hawgood (voormalige deelnemer Next Level- reeks), Solène Gün, (voormalig exposant Foam 3h), Dima, Salvatore Vitale, Gregory Eddi Jones, Florian Amoser, Valentine Bo, Lilly Lulay, Durimel, (allen voormalige Foam Talents), Adam Jeppesen, en Tyler Mitchell.

Gedurende het jaar 2019 zijn enkele recente aanwinsten voor de collectie van Foam getoond in het lighthof van het museum.

6.2 Marketingbeleid

Bezoekers

Gemiddeld bezoeken zo'n 200.000 bezoekers het museum. In 2019 was dit aantal: 193.527

Foam heeft in 2019 data van de Museumvereniging opgevraagd en dit gecombineerd met kwalitatief onderzoek van Hendrik Beerda. Uitkomst is dat 39% van de bezoekers van Foam afkomstig is uit Amsterdam, 10% uit de Metropoolregio Amsterdam, 31% uit de rest van Nederland en 19% uit het buitenland.

Uit dit onderzoek blijkt ook dat de gemiddelde leeftijd van bezoekers aan Foam bijzonder laag is: 27 jaar. Dit is 33 jaar jonger dan gemiddeld in musea in Nederland.

Foam verwelkomt voornamelijk 'algemene' museumbezoekers maar richt zich ook op specifieke doelgroepen, zoals ouderen, bewoners van wijken waar Foam actief is en scholieren én professionals uit het artistieke veld, zoals galeriehouders, curatoren en fotografen/kunstenaars. Foam is deelnemer van een aantal grote publieke evenementen zoals de Open Tuinen Dagen (ruim 5.000 bezoekers) en de Museumnacht (ruim 4.000 bezoekers), waarmee een ander publiek het museum betreedt.

De marketinginspanningen richten zich op nieuwe bezoekers en het inzetten van enthousiaste bezoekers als ambassadeurs.

6.3 Communicatie

Huisstijl

In 2019 heeft bureau Van Lennep de huisstijl van Foam verfrist. Het logo van Foam is goed vormgegeven en bekend bij het publiek. Dat is daarom behouden. Aan het logo is de 'descriptor' *all about photography* toegevoegd. We hebben de keuze gemaakt om voor de outdoor campagnes en de posters het fotografisch beeld centraal te stellen en niet langer aan te snijden en niet langer over het beeld te schrijven. Het logo van Foam en de data waarop de

tentoonstelling bezocht kan worden zijn prominenter afgebeeld. Ook de naam van de kunstenaar en de titel van de tentoonstelling staan zijn centraler in de vormgeving. We hebben gekozen voor een enigszins vast format, waardoor het besluitvormingsproces en het ontwerpproces verkort worden. De vernieuwde huisstijl is eind 2019 gefaseerd in gebruik genomen.

De communicatiemiddelen die Foam inzet bestaan uit Mupi's, driehoeksborden, posters, digitale nieuwsbrieven, diverse social mediakanalen, de website en gedrukte uitnodigingen. Hoewel steeds meer communicatie digitaal verloopt, hebben we er bewust voor gekozen om gebruik te blijven maken van gedrukte uitnodigingen. Reden is dat ontvangers doorlopend aangeven deze bijzonder op prijs te stellen; een aantal lijst ze zelfs in.

Highlights in de pers

In 2019 gaf nationale- en internationale pers opnieuw veel aandacht aan projecten en tentoonstellingen van Foam. Het jaar begon met een in de nationale en internationale pers zeer breed uitgemeten project van het internationale topmodel Saskia de Brauw. Ook de tentoonstelling met het werk van Erwin Blumenfeld is door vele maand, weekbladen en blogs gevolgd en gerecenseerd. In de zomer was er het retrospectief van de Zuid Afrikaanse Santu Mofokeng dat de aandacht van de pers trok, onder anderen met een groot portfolio in het gerenommeerde weekendmagazine M van het Le Monde in Frankrijk. Alle ogen waren in april gericht op Tyler Mitchell, de 23-jarige Amerikaanse fotograaf die bekend werd door zijn foto van Beyonce voor de cover van Vogue. Een speciale persconferentie waar deze jonge kunstenaar een tour gaf door zijn speciaal voor Foam samengestelde allereerste solotentoonstelling werd zeer goed bezocht en resulteerde een recordaantal publicaties (meer dan 80) voor een relatief kleinschalige tentoonstelling. Ook het Nederlandse duo Scheltens & Abbenes kreeg erg veel aandacht van de pers voor hun bijzondere retrospectief. Ook in de zomer haalde Foam de kranten middels persoonlijke interviews met Marloes, over haar aanstaande vertrek. Zowel de Volkskrant als het Parool spraken uitgebreid met haar over haar loopbaan en successen met Foam. In het najaar werd vooral de tentoonstelling van Brassai erg goed ontvangen door pers en publiek.

Internationale aandacht

Diverse tentoonstellingen van Foam reisden internationaal, wat leidde tot internationale publicaties over Amsterdamse tentoonstellingen en over Foam. Zo waren er tijdens de tour van *Foam Talent* publicaties in Amerikaanse, Britse en Duitse media. De openingen in New York, Londen en Frankfurt werden zeer goed bezocht door prominente gasten uit de creatieve industrie en de kunst- en museumwereld. In New York, waar *Foam Talent* voor de vierde keer werd georganiseerd in Red Hook Labs, Brooklyn, trok de opening, wederom een groot publiek van jonge influencers, kunstenaars en creatieven. In Londen werd *Foam Talent*, ook voor de vierde keer, georganiseerd tijdens Photo London in Beaconsfield Gallery Vauxhall. Mediapartner DAZED heeft op social media veel gepost over de opening en publiceerde een viertal lange artikelen naar aanleiding van interviews met individuele kunstenaars. De *Foam Talent* tentoonstelling was dit jaar geprogrammeerd in het hoofdgebouw van de Deutsche

Börse in Frankfurt. Op deze bijzondere plek kwam een zeer geïnteresseerd publiek van liefhebbers, verzamelaars en pers bijeen.

Online kanalen

In 2019 bleef Instagram het grootste social mediakanaal van Foam en van Foam Magazine. I

Vanwege de negatieve publiciteit rondom Facebook ontstond er in april 2018, wereldwijd, een stagnatie in het aantal Facebook gebruikers. Het aantal volgers van Foam stagneerde ook. In de daaropvolgende maanden zijn de aantallen weer gestegen; Facebook blijft een belangrijk social mediakanaal voor de promotie van evenementen van Foam voor een wat oudere doelgroep. Facebook is automatisch gelinkt aan Foams Twitter-account maar dat laatste wordt steeds minder actief ingezet om mee te communiceren. Instagram is momenteel het belangrijkste social mediakanaal voor Foam en Foam Magazine. Dit steeds groeiende kanaal is goed inzetbaar vanwege het gebruik van beelden, en wordt ingezet voor het vertellen van verhalen en aangaan van engagement. Dit kanaal wordt als persoonlijker ervaren door de jonge volgers.

	Aantal volgers 2019	Aantal volgers 2015	Groeipercentage 2019 t.o.v. 2015
Foam			
Facebook	104.809	79.000	33%
Twitter	44.504	35.600	25%
Instagram	141.852	27.900	508%
Foam Magazine			
Facebook	118.369	104.000	14%
Twitter	48.633	41.300	18%
Instagram	124.469	17.600	707%

7. Inhoudelijke realisatie

7.1 tentoonstellingen en bijzondere randprogrammering

Foam begon het jaar met een grote thematentoonstelling *Feast for the Eyes*. Deze tentoonstelling liet de rijke geschiedenis van voedsel fotografie zien - niet alleen in de beeldende kunst, maar ook in commerciële en wetenschappelijke fotografie en fotojournalistiek.

Tegelijkertijd was in de tuinzalen de tentoonstelling Point Cloud, Old Growth te zien, de eerste grote solotentoonstelling van het Nederlandse kunstenaarsduo Persijn Broersen (1974) en Margit Lukács (1973). Deze tentoonstelling vond plaats in het kader van de reeks *Next Level*. Broersen en Lukács construeren monumentale werken die reflecteren op de natuur als spiegel van de menselijke perceptie. In de voorzalen werd de tentoonstelling *43-35 10th Street* getoond van de Amerikaan Daniel Shea. Hij was de winnaar van de Foam Paul Huf Award 2018. Het werk van Daniel Shea (1985, VS) toont een verleidelijke maar tegelijkertijd vervreemdende wereld van beton, staal en glas. Zijn stadsgezichten zijn poëtisch en tijdloos, maar verraden ook de invloed van het kapitalisme op het stedelijke landschap – en de samenleving als geheel. Deze tentoonstelling werd gevolgd door een kortlopend project van het kunstenaarsduo Saskia de Brauw & Vincent van de Wijngaard. Hierna toonde Foam werk van de Duitse modefotograaf Erwin Blumenfeld (1897-1969), én van de meest gevierde en best betaalde modefotografen van zijn tijd. Hij werd vooral bekend vanwege zijn oeuvre in zwart-wit, maar de tentoonstelling in Foam richt zich op de kleurenfotografie die hij in zijn periode in New York ontwikkelde (1941-1960) en hem wereldwijde erkenning bezorgde.

Gedurende het voorjaar presenteerde Foam een grootschalige overzichtstentoonstelling met veelal ongezien werk afkomstig uit het beeldarchief van de Zuid-Afrikaanse fotograaf Santu Mofokeng. De tentoonstelling bracht elf beeldverhalen samen die soms een uur, een week of soms jaren beslaan uit het dagelijks leven, onder de invloed van een snel veranderend politiek klimaat in Zuid-Afrika. Hoofdtentoonstelling in het voorjaar van 2019 was de grootste museale solotentoonstelling van het kunstenaarsduo Scheltens & Abbenes tot nu toe. Zij worden beschouwd als Nederlands meest vooruitstrevende hedendaagse stillevens fotografen. Maurice Scheltens (1972) en Liesbeth Abbenes (1970) zijn erin geslaagd een internationale, artistieke praktijk op te bouwen op het kantelpunt tussen opdracht- en autonome fotografie. Tegelijkertijd toonde Foam in de voorzalen *I Can Make You Feel Good*, de eerste solotentoonstelling van opkomend talent Tyler Mitchell (1995, VS). Foam toonde niet alleen een selectie foto's uit Mitchells persoonlijke werk en werk in opdracht, maar had bovendien de première van twee van zijn videowerken, *Idyllic Space* en *Chasing Pink, Found Red*.

Ter gelegenheid van het 20-jarige bestaan van de prestigieuze *Art Collection Deutsche Börse* presenteerde Foam *Changing Views – 20 Years of Art Collection Deutsche Börse*, een brede selectie foto's n uit één van de belangrijkste bedrijfscollecties fotografie ter wereld. De collectie omvat meer dan 1.800 werken van ruim 120 fotografen. Omdat deze bijzondere bedrijfscollectie zo veelomvattend is en Foam recht wilde doen aan de breedte, variëteit en kwaliteit ervan werd het werk in vier deeltentoonstellingen getoond die elk ingingen op sleutelthema's. Hoofdtentoonstelling in de zomer was omvangrijke tentoonstelling getiteld *Silver Lake Drive* van Alex Prager waarin fotoseries en filmwerken van de afgelopen tien jaar zijn samengebracht. Pragers werk is geïnspireerd op films, straatfotografie, popcultuur, haar persoonlijke ervaringen en haar omgeving. Ze gebruikt stijlelementen die we kennen uit vroege filmische genres als film noir, thriller, melodrama en crime fiction. Vrouwen spelen veelal de hoofdrol in haar werk. In het kader van de *Next Level* tentoonstellingsreeks presenteerde Foam het werk van multidisciplinair kunstenaar Dominic Hawgood (1980, GB). In de tentoonstelling *Casting Out the Self* visualiseerde Hawgood het effect van het middel dimethyltryptamine (DMT) dat de kunstenaar zelf ervoer alsof hij in een digitale dimensie stapte. Zijn werk creëert het effect van hallucinatie: foto's lijken te bewegen, platte beelden blijken diepte te hebben, of de suggestie van ruimte is juist een schijnvertoning.

Met trots presenteerde Foam het eerste retrospectief van Brassai in Nederland. Deze Franse fotograaf van Hongaarse komaf is één van de meest prominente kunstenaars van de twintigste eeuw. Brassai (1899 – 1984) maakte talloze iconische beelden van het Parijse leven in de

jaren 30. Hij stond bekend om zijn nachtelijke beelden van de stad, maar hij fotografeerde ook de high society, het ballet, de opera en de intellectuelen – waaronder zijn vrienden en tijdgenoten als Pablo Picasso, Salvador Dalí en Henri Matisse. De tentoonstelling in Foam is, met meer dan 170 vintage prints, originele tijdschriften, boeken, tekeningen en een sculptuur, een ode aan de waardevolle erfenis van deze buitengewone fotograaf. In de tuinzalen was tegelijkertijd Materia Impura te zien van Lorenzo Vitturi. Vitturi (1980, Italië) onderzoekt stedelijke veranderingen, processen van culturele vermenging, en de bewegingen van mensen en goederen in een globaliserende wereld. Al spelend met realiteit en fictie, vermengt hij fotografie, beeldhouwkunst, schilderkunst en collage en bouwt hij sets in zijn studio. Zijn projecten spelen zich af in steden zoals Lagos, Londen en Venetië en in verschillende gebieden in Peru. Het jaar werd afgesloten met een grote thematentoonstelling getiteld Adorned - The Fashionable Show. Deze tentoonstelling presenteerde intrigerende en uitdagende mode-gerelateerde fotografieprojecten gemaakt door een nieuwe generatie beeldend kunstenaars. Ze werken allemaal met mode, maar de meesten zijn geen uitgesproken modefotografen. Voor hen gaat mode en stijl in de eerste plaats om persoonlijke expressie waarbij identiteit, diversiteit en politiek en sociale inclusiviteit onlosmakelijk een grote rol spelen. In de voorzalen van Foam werd werk getoond van Eric Gyamfi (1990, Ghana) die dit jaar door een internationale jury werd benoemd tot winnaar van de dertiende Foam Paul Huf Award. Deze prijs wordt jaarlijks door Foam uitgereikt aan een fotograafij talent jonger dan 35 jaar. De kunstenaar gebruikt een scala aan beeldtechnieken om gestalte te geven aan visuele verhalen die het midden houden tussen autobiografisch en fictief. Zijn werk bestaat uit collages, tekst, geluid en foto's die werden ontwikkeld volgens uiteenlopende procedés, zoals cyanotypie en zeefdruk.

In Foam 3h, de presentatieplek voor jonge fotografen waarin in 2018 presentaties te zien van de Nederlandse kunstenaar Daan Paans, de Amerikaanse Eva O'Leary die werd getoond in het kader van de Outset Unseen Exhibition Award en Lilian Kreuzberger. Tevens werd een tentoonstelling georganiseerd met Kevin Bray en de jonge kunstenaar Dustin Thierry. Solène Gün ten slotte was de derde ontvanger van het Florentine Riem Vis Stipendium. Het stipendium is ingesteld ter nagedachtenis aan Florentine Riem Vis (1959-2016) en wordt jaarlijks uitgereikt met als doel een jonge kunstenaar in staat te stellen zijn of haar artistieke carrière verder te ontwikkelen.

Gedurende de zomer werd in het Lichthof van Foam werk getoond van de Japanse fotograaf Momo Okabe. Dit gebeurde in het kader van Pride Amsterdam.

Randprogrammering

Januari

Feast for the Eyes; Outside/Inn met Ron Simpson

Feast for the Eyes: morning glory, breakfast talk met Nina Simpson

Feast for the Eyes: Outside/Inn met Joris Jansen

Feast for the Eyes: Fabulous fifties cocktail party

Feast for the Eyes: Reel Food, like water for chocolate, FC Hyena x Cineville x Foam

Februari

Feast for the eyes: Magazines for lunch

Feast for the eyes: Proeven op locatie, Grapedistrict x Foam

Santu Mofokeng: walk & talk met Joshua Chuang

Daan Paans: Faking history, Naast de kunstenaar zijn Martin Berger (conservator Midden en Zuid-Amerika, Museum Volkenkunde) en Saba Askary (onderzoeker op het gebied van

klassieke geschiedschrijving en hedendaagse kunst) aanwezig om vanuit hun eigen achtergrond te reflecteren.

Foam Bèta: FUSE in Foam Next Door

Feast for the eyes: Teatime: Tijdens *Teatime* spreken we over eten en de visualisatie van eten en feminisme, onder andere met Merel Bem (journalist fotografie en kust, auteur, Susan Bright (mede curator *Feast for the Eyes - The Story of Food in Photography*, mede author *Feast for the Eyes*) and Haley Morris-Cafiero (kunstenaar).

Foam Forward: Meet HALAL (Foam Next Door)

Maart

Boekpresentatie Karianne Bueno

Soweto Blues

Foam Talk | The stories behind the images (Red Hook Lab)

The Man Who Shot Beautiful Women: Erwin Blumenfeld, een documentaire over het leven en werk van de vermaarde modiefotograaf.

Look across the water (aantal keer)

April

Santu Mofokeng: Soweto Blues – The Instruments of Salvation

Tyler Mitchell: On Feeling Good

Mei

Introductie op verzamelen

Foam Talk in Londen

Talk bij Offprint Londen

Vote together, ism Wolfgang Tillmans en Dana Lixenberg

De Microkosmos van Scheltens & Abbenes

Juni

Presentatie: Riso Magazine

Open Tuinen Dagen

Boekpresentatie Misha de Ridder

Changing Views: Artist Talk Met Dana Lixenberg, Julian Röder en Tobias Zielony

Augustus

First Editions: Vytautas Kumza

September

Walk and Talk | Brassai

Boekpresentatie Adam Jeppesen

Dominic Hawgood: Hallucinating the Real

First Editions: |Sarah van Rij

Oktober

ADE X Foam: Planet Coreby Boris Postma

Boekpresentatie: Fukase's Family

Introductie op het verzamelen van fotografie

November:

Brassaï bij Nacht

Introductie op het kopen van fotografie

Museumnacht

December

Eric Gyamfi: Resonance - Artist Talk & Sonic Performance

Het kopen van fotografie: de basis

Standing in the Sun door Viktor Naumovski (Stenen Hoofd)

7.2 Foam op locatie

Pop – up locatie. In 2019 kreeg Foam de kans om in een leegstand kantoorpand tijdelijk een tentoonstelling te organiseren. Foam heeft in kort tijdsbestek de Foam Talent tentoonstelling daar gepresenteerd. De pop-up locatie bevond zich enkele meters van het museum aan de Keizersgracht en kreeg daarom de titel *Next Door*. De tentoonstelling was daar te zien van januari tot maart 2019.

In samenwerking met ADE organiseerde Foam in oktober 2019 een presentatie van het werk van Boris Postma in het Compagnietheater. Foam toonde een selectie werken uit Postma's serie *Planet Core*, over een van de meest originele subculturen van de afgelopen decennia: Gabber.

In samenwerking met Gemeente Amsterdam presenteerde Foam in december 2019 *Visual Head*, een video-installatie in de openbare ruimte op Het Stenen Hoofd. Dit jaar toonden we het project *Standing in the Sun* van fotograaf en regisseur Viktor Naumovski. Het is geïnspireerd op de emotionele ervaring van het opgroeien in Macedonië, een land in transitie, vanuit het perspectief van jongens, waarbij mannelijkheid en nationale trots worden gevierd. De presentatie werd mede mogelijk gemaakt door Gemeente Amsterdam, Stadsdeel West.

Galerie Mercatorplein is een terugkerende fototentoonstelling in de openbare ruimte. In 2019 toonde Foam een nieuw project van Ahmet Polat: *Postcards from Morocco*. Aanleiding voor het project is dat Nederland en Marokko 50 jaar geleden een wervingsverdrag tekenden, waarmee Marokkaanse arbeidsmigratie naar Nederland mogelijk werd. Het project vertelt verhalen van Marokkaanse Amsterdammers en is een samenwerking tussen Shelley Lashley en Studio Polat. Rondom dit project organiseerde Foam workshops voor schoolkinderen en vond een Talkshow plaats in Podium Mozaiëk. Er is belangstelling om dit project ook op andere locaties te tonen. Foam en Studio Polat zijn hierover met elkaar in gesprek.

7.3 Foam Internationaal

In 2016 is Foam begonnen met het gericht verstevigen van relaties in het buitenland, met de focus op toekomstige samenwerkingen binnen een solide internationaal beleid. Speerpunt hierin is het Talentbeleid van Foam. Naast het Talentbeleid is er ook aandacht voor het laten reizen van Foam-tentoonstellingen naar het buitenland. In 2019 is dit beleid krachtig voortgezet.

In 2019 werd Foam voor het eerst uitgenodigd om officieel onderdeel uit te maken van het programma van Les Rencontres d'Arles, het grootste en meest prestigieuze fotofestival ter wereld. Tijdens de vijftigste editie van het festival presenteerde Foam de

groepstentoonstelling *On Earth – Imaging, Technology and the Natural World*. De tentoonstelling ging hier in première en zal in 2020 in Foam te zien zijn. Thema van de tentoonstelling is veranderende relatie tussen mens en natuur.

De tentoonstelling *Back to the Future*, een dialoog tussen de hedendaagse fotografie en de fotografie in de 19e eeuw, over wat het fotografisch medium was, is en wordt, werd getoond in Budapest, Hongarije in het Maí Manó House, van februari 2019 tot maart 2019. De tentoonstelling is een initiatief van Foam in samenwerking met C/O Berlin, Duitsland.

De reizende *Foam Talent* tentoonstelling die in deze kunstenplanperiode is geïnitieerd, vond in 2019 voor de vierde keer plaats en was te zien in New York in Red Hook Labs, in Red Hook, Brooklyn. Deze presentatie was een concrete invulling van de samenwerkingsovereenkomst die Foam in 2016 met Red Hook Labs sloot. De Foam Talent-tentoonstelling viel samen met Aipad, de gerenommeerde en invloedrijke fotografiebeurs die jaarlijks in New York plaats vindt. Foam kiest hier bewust voor: op dat moment is een belangrijk netwerk in New York aanwezig, en dat biedt kansen voor Foam om zich te presenteren, maar ook voor de kunstenaars om opgenomen te worden in dat netwerk. De tentoonstelling was van maart tot april 2019 in New York te zien. Zoals gebruikelijk voorziet Foam deze tentoonstelling van een educatief programma. In samenwerking met Red Hook Labs vond ook een tentoonstelling plaats van werk van 12 jonge fotografen (15 t/m 21 jaar), tegelijkertijd, in Red Hook Labs en in Foam.

De *Foam Talent*-tentoonstelling was vervolgens in mei en juni 2019 voor de vierde keer te zien in Beaconsfield Gallery Vauxhall in Londen. Voorafgaand aan de opening organiseerde Foam een diner met nagenoeg alle deelnemende kunstenaars en belangrijke partners van Foam. In samenwerking met de fotografiebeurs Photo London organiseerde Foam een exclusieve rondleidingen voor VIPs van de beurs. Ook in Londen verzorgde Foam, in samenwerking met Beaconsfield en een meisjesschool in de buurt, voor een educatief programma. In mei verzorgde Foam in Autograph ABP een talk rondom de thema's *Strategies of investigating the medium* en *Interacting with place/space*.

De *Foam Talent* Tentoonstelling was van september tot november 2019 te zien in Frankfurt, Duitsland, in the Cube van de Deutsche Börse Photography Foundation. Foam heeft verschillende rondleidingen verzorgd voor door deze tentoonstelling.

7.4 Educatie

In 2019 heeft Foam ruim 25.000 deelnemers aan educatieve activiteiten mogen verwelkomen, zowel in het museum, als daarbuiten. Dit is het hoogste aantal in de geschiedenis van Foam. Foam werkte naast in het eigen huis ook op scholen, in zorginstellingen, op festivals en in de wijk. In 2019 was Foam aanwezig in het buitenland, in Londen en New York, waar we samenwerkten met internationale partners. De programma's van Foam richten zich op een brede doelgroep: van jong tot oud, van amateur tot professional. We bieden daarom workshops, masterclasses en cursussen voor verschillende leeftijdsgroepen en op verschillende niveaus aan. Foam richt zich daarbij in het bijzonder op kwetsbare groepen, zoals ouderen, groepen met Nederlands als Tweede Taal (NT2) en op het Speciaal (Voortgezet) Onderwijs. Naast de reguliere programma's die we aanbieden aan onderwijs en publiek en die te vinden zijn op onze website, geven we hieronder een overzicht van de activiteiten die de afdeling educatie Foam daarnaast heeft uitgevoerd in 2019.

In de voetsporen van... & Blik op Bijlmer

Foam werkte twee en een half jaar (augustus 2017- december 2019) samen met de Open Schoolgemeenschap Bijlmer (OSB). Deze samenwerking bestaat uit twee projecten. Het eerste is een speciaal programma voor de brugklas: *In de voetsporen van....* Dit is een lessenserie waarbij fotografie wordt ingezet om elkaar en de buurt beter te leren kennen. Het programma vindt plaats tijdens de kennismakingsweken aan het begin van het studiejaar. In 2019 deden er 10 brugklassen mee.

Het tweede programma, *Blik op Bijlmer*, richt zich op derdejaars vmbo-leerlingen Zorg & Welzijn (basis-kader). Samen met de OSB ontwikkelde Foam voor deze leerlingen een lessenserie die de oorspronkelijke module *Ouderenzorg* zal vervangen. Foam's kennis over en ervaring met intergenerationeel werken resulteert in een lesmodule die een plaats krijgt in het curriculum van de school. Tijdens dit programma maken leerlingen op een positieve manier kennis met de mogelijkheid om creativiteit in te zetten in bijvoorbeeld de (ouderen)zorg.

Tijdens *Blik op Bijlmer* werken de leerlingen vier weken lang samen met iemand uit een oudere generatie (65+) in de context van het ouderenhuis. Ze verzamelen in de lessen informatie over de ouderen en schrijven deze informatie op in een persoonlijk Notebook. Deze informatie hebben ze nodig om voor 'hun' oudere een Levensboek te maken. De Levensboeken worden tijdens een feestelijke bijeenkomst overhandigd aan de ouderen. Samen met Fonds Egeria Do ontwikkelt Foam dit programma verder. Doel is om de module in 2021 e.v. in de rest van Nederland beschikbaar te maken voor vmbo-scholen.

Internationaal

Foam heeft zich in 2019 ook internationaal geprofileerd met educatieve programma's. Tijdens de groepstentoonstelling *Foam Talent* in Londen, in Beaconsfield Gallery Vauxhall, heeft Foam de samenwerking gezocht met een meisjesschool in de buurt. Het door de Photographers' Gallery ontwikkelde programma *Teen Tours*, dat bestaat uit een intensief trainingsprogramma aan tieners met als doel dat zij een rondleiding geven aan bezoekers, werd opnieuw ingezet en uitgevoerd door tieners van deze school. In 2019 hebben 13 Engelse tieners interactieve tours verzorgd aan publiek, waarbij ze stilstanden bij werk dat ze zelf uitgekozen hebben.

Tijdens de groepstentoonstelling *Foam Talent* in New York, organiseerde Foam opnieuw een educatief programma in samenwerking met Red Hook Labs, waar de tentoonstelling ook te zien was. In een lessenreeks maakten jongeren uit New York en Amsterdam kennis met de kracht van fotografie. Beide groepen jongeren kregen dezelfde opdracht over het thema *identiteit*. De foto's die beide groepen maakten hebben we gecombineerd in een tentoonstelling die tegelijkertijd in Red Hook Labs in New York en in Foam in Amsterdam te zien was.

In 2019 heeft de burgemeester van Amsterdam, Femke Halsema, de *Foam Talent* tentoonstelling in New York bezocht, en ook kennis gemaakt met het publieksprogramma en het educatieprogramma dat Foam daar verzorgde.

Nieuwe doelgroepen voor Foam: SVO, mbo, mensen met een visuele beperking,

In 2019 heeft Foam zich specifiek gericht op een aantal doelgroepen door intensieve samenwerkingen met scholen. Met het Speciaal (Voortgezet) Onderwijs ontwikkelt Foam een leerlijn fotografie. Eind 2020 zal Foam dit programma beschikbaar zijn voor alle speciaal-onderwijsinstellingen in Groot-Amsterdam (en via de website aan heel Nederland).

In 2019 is Foam gestart met de ontwikkeling van een rondleiding/ workshop voor mensen met een visuele beperking. Dit op initiatief van een stagiair van Foam, die zelf een visuele beperking heeft. Foam heeft de ambitie deze rondleiding met workshop te vervolmaken in 2020.

In samenwerking met het mbo en mbo-studenten heeft Foam twee nieuwe lessenreeksen ontwikkeld voor het vak Burgerschap; identiteit en ethiek. Na de lessenreeksen kunnen studenten deelnemen aan een individueel leertraject waarin de studenten in samenwerking met CJP en Foam een landelijk evenement organiseren voor hun studiegenoten. De lessenreeksen zijn in 2019 ontwikkeld en getoetst. De selectie van studenten voor het individueel leertraject is in november 2019 gestart. Het evenement vindt plaats in april 2020.

Samenwerking met scholen

In 2019 heeft Foam opnieuw samenwerking gezocht met scholen om een verdiepend programma te ontwikkelen. Zo is er bijvoorbeeld intensief samen gewerkt met:

Mundus college (vmbo-basis, kader en theoretische leerweg)

Alle leerlingen uit het tweede leerjaar hebben de tentoonstelling van Ahmet Polat *Postcards from Morocco* op Mercatorplein bezocht en hebben aansluitend lessen portretfotografie gevolgd. Alle leerlingen namen deel aan een fotografie wedstrijd om het meest bijzondere portret te maken. Een selectie van de resultaten is geprint en aan de school overhandigd tijdens een feestelijke afsluiting.

Amsterdam International Community School (AICS) heeft met Foam een lessenserie uitgevoerd en een tentoonstelling in school gerealiseerd met de leerlingen van de secondary school.

Leerlingen van het Joke Smit College (Havo/ VWO) hebben hun profielwerkstuk voor ckv gemaakt rondom thema's uit de tentoonstelling en het magazine Adorned. Een eigen tentoonstelling met presentaties op school sluiten het project af in 2020.

De Willibrordschool (primair onderwijs) heeft met alle klassen deelgenomen aan een pilot van het project # Privacy waarin leerlingen nadenken over welke beelden zij van zichzelf willen delen met de wereld. Een tentoonstelling van portretten van alle leerlingen was het resultaat. Aansluitend bij de uitgangspunten van het project van Foam heeft het docententeam van de school een thematisch programma ontwikkeld waardoor alle schoolvakken op elkaar aansloten.

Samenwerking met Kunstacademies

Op 6 mei hebben Maurice Scheltens en Liesbeth Abbenes een masterclass gegeven aan

studenten van de Rietveld Academie, St Joost Academie en Willem de Kooning in hun tentoonstelling in Foam.

Op 27 september heeft Dominic Hawgood een masterclass gegeven aan studenten van de Rietveld Academie, HKU, St Joost Academie en Willem de Kooning in Foam.

Samenwerking met collega instellingen

Foam heeft zich met ICK, Poldertheater, Bekijk 't, Concertgebouworkest en School der Poëzie en 7 vmbo-scholen verenigd in een interdisciplinair overleg educatie voor kunstonderwijs in het vmbo. Dit overleg is opgezet door Het Poldertheater naar aanleiding van een vraag van de Kunstraad en het Platform vmbo. Onderlinge samenwerking tussen instellingen en interdisciplinair werken zijn belangrijk om het vmbo goed te kunnen bedienen.

De Amsterdamse Jeugdtheaterschool heeft met jongeren van 14 tot en met 17 jaar naar aanleiding van de tentoonstelling Brassai toneelteksten geschreven en scenes geënceneerd in de zalen en de tuin van Foam.

IDFA en Foam werkten dit jaar opnieuw samen. Nadat leerlingen bij IDFA een documentaire hadden bekeken kwamen ze naar Foam toe en gingen ze zelf aan de slag met het thema uit de film en een camera. Het beste werk dat is gemaakt, is op groot scherm besproken en opgestuurd naar de school.

Het Bijlmerparktheater heeft het interdisciplinair programma Wereldmakers ontwikkeld. De doelstelling daarbij is om jonge mensen uit Zuidoost te ondersteunen in hun cognitieve, sociale en emotionele ontwikkeling, waarbij creatieve werkvormen het centrale middel vormen. Foam participeert in het project met twee fotografen/ museumdocenten die met twee groepen 12 tot 16-jarigen samenwerken en gekoppeld zijn aan een theatermaker en een choreograaf. Op 26 juni 2019 is het resultaat van Wereldmakers getoond in Het Bijlmerparktheater; een tentoonstelling met foto's en een voorstelling met dans, theater, beeldende kunst en fotografie in de zaal.

In de wijk en festivals

In het najaar van 2019 heeft Foam zich ingezet in de buurt rondom het Mercatorplein. Als onderdeel van de randprogrammering van de tentoonstelling *Postcards from Morocco* aldaar, heeft Foam kinderen betrokken bij de tentoonstelling via twee basisscholen (Sint Jan, Joop Westerweel) Kinderen hebben elkaar gefotografeerd en kregen de opdracht de ander op een krachtige wijze te portretteren. De leerlingen maakten vervolgens een taalopdracht over hun eigen toekomstdromen. Foam heeft ook volwassenen bereikt rondom het Mercatorplein. Met een photobooth waren Foam museumdocenten aanwezig in de OBA. Buurtbewoners konden hier portretfoto's maken geïnspireerd op het werk van Ahmet Polat. Ook werden er op het plein rondleidingen gegeven en is er voor ouderen in de OBA een fotografieworkshop gegeven.

Op het Kunstbende festival werden jongeren middels fotografie opdrachten in een speciale verduisterde tent met halogeen belichting betrokken bij het werk van Dominic Hawgood. Jaarlijks bezoeken finalisten van de Kunstbende Fotografie ook masterclasses van fotografen bij Foam.

In de zomer van 2019 was Foam vertegenwoordigd op *Kwaku* (Amsterdam Zuidoost) en *Banne bruist* (Amsterdam Noord), met een fotobooth en een kleine remake workshop rondom beelden uit het magazine van Foam; Adorned.

Op de buurtcamping Sloterplas heeft Foam de deelnemers geholpen bij het in beeld brengen en samenstellen van de tentoonstelling '5 jaar buurtcamping'.

Tijdens het jongeren festival Best of the West in oktober was Foam aanwezig in Podium Mozaïek. Door Foam getrainde jongeren hebben tijdens het festival artiesten en publiek gefotografeerd. Ter plekke is een tentoonstelling van beelden van de dag opgebouwd. Bezoekers mochten vervolgens hun foto mee naar huis nemen.

In juni 2019 nam Foam deel aan de Open Tuinen Dagen. Het thema van dit jaar was *Kunst in de Grachtentuin*. Foam heeft hier invulling aan gegeven door in de tuin zeven werken van Karl Blossfeldt te tonen. Hij verzamelde bloemen en planten en fotografeerde deze tegen een neutrale achtergrond, in close-up.

In augustus 2019 nam Foam deel aan de Uitmarkt. Bezoekers konden Foam leren kennen tijdens een super-speed-fotografie workshop over de (toen aankomende) tentoonstelling Brassai.

In november 2019 nam Foam deel aan Museumnacht 2019. Tijdens deze nacht stond Foam in het teken van het verkennen van fotografie en de verhalen hieromheen. Bezoekers konden deze avond live acts meemaken, deelnemen aan workshops, en natuurlijk de tentoonstellingen bekijken. Foam educatie begeleidde hier drie studenten van de kunstvakopleidingen van Artez uit Arnhem.

Foam Lab 2019

In 2019 sloot Foam de editie af waaraan zeven trainees (22 t/m 26 jaar) deelnamen. Van een politicoloog tot een productontwerper en van een fotograaf tot een interdisciplinair performancekunstenaar. Een multidisciplinair team van zeven jonge makers en denkers heeft een half jaar lang in Foam meegedacht en gewerkt en eigenzinnige programma's ontwikkeld. In 2019 heeft Foam educatie een nieuw traject voor Foam Lab uitgedacht: Mbo Foam Lab. Dit programma, specifiek voor 8 studenten uit het mbo, moet in het najaar van 2020 uitgevoerd gaan worden. Fonds 21 ondersteunt dit programma.

Musea in Gebaren 2.0

Sinds de uitbreiding van het project Musea in Gebaren 2.0 in 2017 hebben zich in totaal 16 musea aangesloten. In mei 2018 vond de landelijke kick-off plaats in Foam voor de dovensgemeenschap, deelnemende musea, (nieuwe) gidsen en tolken Nederlandse Gebarentaal (NGT). Sinds de kick-off bieden deze 16 musea programma's aan in NGT voor de dovensgemeenschap en committeerden ze zich tot en met 2018 aan dit project. Het is altijd de bedoeling geweest dat Foam (mede-initiator), na haar initiatief, het project geleidelijk over zou dragen aan Wat Telt! (de andere mede-initiator). Daar is in 2018 mee gestart en in 2019 heeft Wat Telt! het project overgenomen. Vanaf 2019 is Foam een deelnemend museum en biedt de programma's in NGT aan. Foam blijft sparring- en adviespartner van Wat Telt!.

Talentontwikkeling in de Cultuurhuizen Foam Forward

In het Bijlmer Parktheater is in november een Fotografie Talent lab gestart. Gedurende tien weken maken jongeren tussen de 18 en 25 jaar kennis met fotografie onder leiding van Foam docent Thalia Aboutaleb. In maart 2020 wordt in het Bijlmer Parktheater een tentoonstelling van hun werk getoond in het kader van het *In the picture festival*.

In Studio Meervaart ontdekken jongeren in 10 fotografielessen o.l.v. Khalid Amakran hun eigen fotografie stijl. De serie wordt afgesloten met een tentoonstelling in een galerie in de buurt.

Amsterdamse jongeren, die zich verder willen ontwikkelen als fotograaf en hierbij behoefte hebben aan inspiratie, praktijkervaring en netwerk binnen de fotografiewereld kunnen zich opgeven voor Foam Forward. Dit is een naschools talentontwikkelingstraject voor jongeren in samenwerking met diverse cultuurhuizen (De Meervaart en Bijlmerparktheater), HALAL, XYZ Studio's, sSquare. Alle betrokken partijen werken samen in het bieden van een aantrekkelijk programma, waarin vaardigheden op het gebied van ondernemerschap, netwerken en techniek verder worden ontwikkeld.

Foam Forward heeft in 2019 enkele masterclasses, artist talk en port folio reviews georganiseerd. Foam heeft de ambitie om Foam Forward in 2020 e.v. stevig vorm te geven met een doorlopend programma in Foam en bij de partners.

7.5 Foam Support

Foam heeft een grote achterban van particulieren die Foam financieel steunen. Naast de vaste memberships en 'geefkringen' (Foam Fan, Foam Fan+, Club Foam en Foam Fund) is het ook mogelijk om eenmalige donaties te doen of een specifiek project mogelijk te maken. Uitgangspunt bij alle vormen van ondersteuning is dat donateurs hun kennis van fotografie kunnen vergroten, hun band met Foam kunnen verstevigen en daardoor langdurig bij Foam betrokken blijven.

Voor Foam Fans zijn er bijvoorbeeld regelmatig *member hours*, waarbij het museum, exclusief voor donateurs, na sluitingstijd open is. Verder krijgen Foam Fans korting op workshops en evenementen. Voor leden van Foam Fund en Club Foam organiseerden we ook in 2019 weer een groot aantal activiteiten. Een aantal voorbeelden: exclusieve previews, bezoeken aan de studio's, een bezoek aan de tentoonstellingen van Foam in Londen en Parijs, en een *Editor's Talk* over Foam Magazine.

Op de website van Foam staat informatie over mogelijkheden om te doneren (eenmalig of doorlopend, los van de memberships) en na te laten aan Foam. Op het gebied van development is te zien dat de strategie die de afgelopen jaren is ingezet (meer research in de database en meer koppelingen met andere manieren waarop mensen bij Foam betrokken zijn) effect begint te krijgen. Zo is een groot deel van de nieuwe Funders in 2018 eerder Foam Fan (+), lid van Club Foam of klant bij Foam Editions. We zien een terugloop in Foam Fans, grotendeels vanwege het grote succes van de museumkaart. Hiertegenover staat een toename van het aantal leden van Club Foam en Foam Fund.

Ultimo 2019 waren er ruim 1771 betalende leden (2018: 1.806): 1542 Fans (2018: 1.677), 48 Club (2018: 47) en 128 Fund (2018: 82). Daarnaast ontvingen we de tweede schenking verbonden aan het Florentine Riem Vis Stipendium en een klein aantal grotere particuliere donaties ten bate van tentoonstellingen in het buitenland of in Foam.

8

8.1 Foam Editions

Foam Editions is de limited-edition print sales room van Foam. Hier wordt een weloverwogen selectie prints in gelimiteerde oplage en speciale artists books verkocht. Het betreft werk van jong talent dat in Foam heeft geëxposeerd en/of wiens werk in Foam Magazine is gepubliceerd. Ook biedt Foam Editions gelimiteerde prints aan van internationaal gerenommeerde fotografen die een tentoonstelling hebben gehad in Foam, alsmede van de winnaars van de Foam Paul Huf Award.

De selectie van Foam Editions is in 2019 uitgebreid met 18 nieuwe edities van in totaal 14 fotografen.

Een aantal van deze nieuwe edities was in korte tijd uitverkocht, waaronder het werk van Tyler Mitchell en Suzie & Leo. Daarnaast werd er ook dit jaar viermaal een set van twee First Editions aangeboden (laaggeprijsd en ingelijst).

De stijging in het aantal verkopen heeft zich in 2019 doorgezet en dit jaar eindigde Editions met positieve cijfers. Dit komt onder andere de verkoop van een groot aantal werken aan CitizenM en De Brauw. Voor onze sponsor De Brauw heeft Editions vijf speciale First Editions laten produceren. Deze werden door De Brauw aangeboden als kerstgeschenk. Met deze unieke actie heeft Editions € 6700 verdiend. CitizenM heeft 120 werken aangekocht voor op de hotelkamers van de vestiging aan de Sarphatistraat in Amsterdam.

Ook is dit jaar voor het eerst een set First Editions, die van Lisette Appeldorn, volledig uitverkocht.

De totale omzet was ongeveer €239.000 met een gemiddelde van €19.850 per maand.

Activiteiten en verzamelcursus

Foam Editions is meer dan een print sales room, er worden voor (potentiële) kopers verschillende initiatieven georganiseerd. De reeks boekpresentaties, in samenwerking met de Bookshop en de curatoren, is voorgezet. In 2019 vonden er 5 boekpresentaties plaats, verspreid over het jaar.

Verzamelaars zijn nog steeds een belangrijke doelgroep voor Foam Editions. In 2019 is de galerie verder gegaan met het programma van Masterclasses, gericht op de meer ervaren kunst koper. Een fotografie-expert krijgt 2,5 uur het woord een kleine groep geïnteresseerden een verhaal te horen van een fotografie expert. Verder vonden er verschillende Introductiebijeenkomsten over het kopen van fotografie plaats, onder andere voor een grote groep expats, voor verschillende bedrijven en voor bevriende Funders.

8.2 Foam Paul Huf Award

In 2019 werd de Foam Paul Huf Award (FPHA) voor de dertiende keer uitgereikt aan een fotografietalent onder de 35 jaar.

De prijs bestaat uit een geldbedrag van €20.000 en een solotentoonstelling in Foam. Bovendien wordt het werk van de winnaar opgenomen in het prestigieuze jaarlijkse *Talent Issue* van Foam Magazine en de bijbehorende internationaal reizende groepstentoonstelling.

Eric Gyamfi (1990, Ghana) is door een onafhankelijke internationale jury tot winnaar van de Foam Paul Huf Award 2019 gekozen. De jury koos Eric Gyamfi unaniem als winnaar uit een totaal van 100 genomineerden, afkomstig uit 20 landen.

In 2019 bestond de jury uit: Tristan Lund (voorzitter, onafhankelijk art consultant en curator, Verenigd Koninkrijk), Jop van Bennekom (creative director *Fantastic Man*, Nederland), Bruno Ceschel (directeur *Self Publish Be Happy*, Italië), Elena Navarro (directeur Centro de la Imagen, Mexico) en Azu Nwagbogu (hoofd curator Zeitz Mocaa, Zuid-Afrika).

Om tot een internationaal representatieve selectie te komen heeft Foam ook dit jaar zo'n twintig nominators uit verschillende delen van de wereld benaderd. Deze nominators, specialisten en deskundigen uit het fotografeveld, zijn gevraagd ieder een aantal talentvolle fotografen te nomineren in de regio waar hij/zij werkzaam is.

De tentoonstelling *Fixing Shadows* is in Foam te zien van 13 december 2019 - 11 maart 2020 en bestaat uit twee van Gyamfi's meest recente series. *A Certain Bed* en *Fixing Shadows; Julius and I*. *A Certain Bed* is een semi-autobiografisch beeldverhaal over de omzwervingen van de kunstenaar na het verlaten van zijn thuis en bevraagt wat het betekent om een thuis te hebben – of te verliezen. *Fixing Shadows; Julius and I* is een vormonderzoek naar het fotografisch portret. De fotograaf combineerde zijn eigen beeltenis met een portret van componist Julius Eastman. De foto's worden gecombineerd met gesproken Whatsapp-berichten. Deze geven uiteenlopende interpretaties van hetzelfde beeld, dat voor iedereen wat anders betekent.

8.3 Foam Magazine

In 2019 zijn er drie nummers van Foam Magazine gepubliceerd. Het eerste nummer dat verscheen was #49: *Back to the Future*. Dit nummer werd uitgebracht parallel aan de gelijknamige tentoonstelling in Foam, en bevatte werk van Anna Atkins, Kenneth Bamberg, Tim Barber, Sylvia Ballhause, Aneta Bartos, Simone Bergantini, Karl Blossfeldt, Bownik, Matthew Brandt, Raphaël Dallaporta, Jessica Eaton, Sam Falls, Lucas Foglia, Thomas Mailaender, Douglas Mandry, Chris McCaw, Liz Nielsen, Drew Nikonowicz, Trevor Paglen, Willem Popelier, Jannemarein Renout, Khadija Saye, Aaron Schuman, Silver and Gold, Theo Simpson, August Strindberg en Witho Worms.

Foam Magazine #50 *Water*, over de vitale en essentiële rol die water speelt in ons leven is inmiddels uitverkocht. Dit nummer verscheen in april, met bijdragen van John Akomfrah, Benoit Aquin, Mandy Barker, Julio Bittencourt, Michael Bodenmann, Boomoon, Elspeth Diederix, Masahisa Fukase, Katy Grannan, Yoshiyuki Iwase, Nadav Kander, Ola Lanko, Gideon Mendel, Boris Mikhailov, Meghann Riepenhoff, Jan Rosseel, Nishant Shukla,

Barbara Signer, ICP Photography Collections Na de zomer kwam 51: Seeer/Believer uit, met werk als thema ‘Mythe’. Met bijdragen van Filip Berendt, Joseph Beuys, He Bo, Persijn Broersen & Margit Lukács, Tacita Dean, Martin Gusinde, Nicola Lo Calzo, Osborne Macharia, Orpheus Standing Alone, Christiane Peschek, Igor Samolet, Scarfolk, Jeff Wall, Patrick Willocq and Tereza Zelenkova.

In 2019 is ook het jaarlijkse Talent nummer #52: *Talent* verschenen. Dit nummer, traditiegetrouw in het teken van jonge, getalenteerde fotografen komt voort uit de jaarlijkse Foam Talent Call, een zoektocht naar buitengewoon getalenteerde fotografen tussen de 18 en 35 jaar van over de hele wereld. Fotografen worden uitgenodigd om hun portfolio in te zenden voor publicatie in het *Talent Issue* van het magazine en de aansluitende reizende tentoonstellingen in het volgende jaar.

De kunstenaars die werden geselecteerd in de Foam Talent Call 2018, werden in 2019 gepresenteerd in Foam Magazine #52: *Talent en in de Foam Talent* tentoonstelling 2019. Het gaat om: Florian Amoser (Switzerland), He Bo (China), Valentine Bo (Ukraine), Maisie Cousins (United Kingdom), Sylvain Couzinet-Jacques (France), Jalan&Jibril Durimel (France), Sophie Gabrielle (Australia), Eric Gyamfi (Ghana), Thomas Hauser (France), Gregory Eddi Jones (USA), Stelios Kallinikou (Cyprus), Takashi Kawashima (Japan), Dima Komarov (Russia), Lilly Lulay (Germany), Jaya Pelupessy (The Netherlands), Daniel Shea (USA), Senta Simond (Switzerland), Salvatore Vitale (Italy), Carmen Winant (USA) and Chen Zhe (China).

De Talent Call van 2019 leverde ruim 1700 reacties op uit 76 landen. De 20 geselecteerde fotografen kregen een portfolio in Foam Magazine, in 2020, en hun werk wordt in 2020 gepresenteerd in een internationaal reizende tentoonstelling.

De geselecteerde fotografen zijn: Aàdesokan (Nigeria), Sofia Borges (Brazil), Adji Dieye (Senegal/Italy), Rahima Gambo (Nigeria), Karla Hiraldo Voleau (France/Dominican Republic), Benoît Jeannet (Switzerland), Luther Konadu (Canada/Ghana), Matthew Leifheit (United States), Douglas Mandry (Switzerland), Philip Montgomery (United States), Camillo Pasquarelli (Italy), Simone Sapienza (Italy), Micha Serraf (Zimbabwe/South Africa), Hashem Shakeri (Iran), Gao Shang (China), Kamonlak Sukchai (Thailand), Guanyu Xu (China/United States), Yorgos Yatromanolakis (Greece), Alba Zari (Italy/Thailand).

Het magazine wordt tentoonstellingscatalogus bij de locaties van de reizende tentoonstelling *Foam Talent*.

Ook in 2019 werd Foam Magazine gesteund met papier van IGEPa Netherlands B.V. om de diversiteit van de portfolio's van de kunstenaars zo goed mogelijk weer te geven. NPN is de drukker waar Foam mee samenwerkt. Het Niemeijer fonds blijft het *Talent Issue* tot en met 2020 steunen.

Foam Magazine was in 2019 jaar aanwezig op verschillende internationale fotografiebeurzen, bij Unseen (NL), Paris Photo en OFFprint Paris en bij Photo London.

Foam Magazine won in 2019 voor de tweede maal de prijs als beste fotografietijdschrift ter wereld. De prijsuitreiking van deze Lucie Award, de Oscars in de fotografie, vond plaats in Carnegie Hall in New York. Namens Foam heeft Kathy Ryan, Director of Photography voor The New York Times Magazine, de prijs in ontvangst genomen.

Amsterdam, maart 2020

Bestuur

Directie

I.J. Uytdehaage, voorzitter

M. Feil

P.J. Van Son, penningmeester

N.E. de Haan

M.F.I.G. Demenint

J.T. Van' t Zelfde

J.A.M. van Ingen

Z. Seghrouchni